

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

2 - 5 Geopolitika a kulturní vlivy - Francie | 6 Linka pomoci | 7 - 8 Jak se dělá pravda | 9 - 11 Rodiny 3+ | 12 - 15 Pochod pro život | 16 Osobnost - Jérôme Lejeune

3/2024 / Informační oběžník / květen 2024

Chtíc konat zlo, vždy dobro vykoná

První dubnovou sobotu jsme s velkou radostí a vděkem měli tu možnost setkat se v Praze na dalším ročníku Pochodu pro život. Tak jako každý rok bylo naším cílem především povzbudit společnost k pomoci ženám a jejich rodinám čekajícím nečekaně dítě, protože každý umělý potrat je tragédií, ať si o tom myslí kdo chce, co chce. A když těhotné ženy ve svízelné situaci chtějí dát svému dítěti šanci a všichni se od nich odvrátí, musí vědět, že na to nejsou samy - mohou se na nás obrátit a my jim podáme pomocnou ruku.

Český statistický úřad uvádí 15 088 provedených umělých potratů za rok 2023. Je to sice méně než v roce 2022, kdy to bylo 16 438, ale musíme vzít v úvahu dramatický pokles porodnosti. V roce 2023 se narodilo 91 149 dětí, nejméně za posledních 22 let, z čehož vyplývá nárůst umělých potratů -

na každých 100 narozených dětí tak připadá 16 dětí uměle potracených. Přitom více než polovina žen je k umělému potratu tak či onak dohnána. Strachem, partnerem, okolím, životní okolnostmi...

A reakcí je mlčení. Mlčení bojovníků za ženská práva. Mlčení novinářů. Mlčení. Mlčení. Mlčení. Stále více si uvědomujeme, že čím více se nás malé, ale vlivné skupiny snaží umlčet, zastrážit, znechutit, tím více je náš hlas naléhavější. Vždyť nejde o nic jiného než o životy těhotných žen, které by měly větší šanci své nenarozené dítě ubránit, kdyby o nás věděly. Jenže nevědí. Proto a pouze proto nemůžeme vyklidit veřejný prostor, proto pořádáme každý rok Pochod pro život.

A jen stěží Vám můžeme dostatečně vyjádřit svou vděčnost, že naši snahu o získání společnosti pro pomoc těhotným ženám

a jejich nenarozeným dětem podporujete, i když to vyžaduje statečnost vůči křiklounům a již tradičním mediálním plivancům. Čím více nás je, tím účinněji se nabídka může dostat k těm správným uším. K uším, které slyší, k srdcím, která vnímají. Na ostatním až tak nesejde.

Vlastně musíme našim přátelům na té druhé straně poděkovat za mediální pozornost. Jak stojí v jedné slavné knize: „*chtíc konat zlo, vždy dobro vykoná...*“ Jako každý rok i letos chceme poděkovat také Policii ČR za zcela mimořádná opatření, o kterých si mohou lidé okolních zemí nechat jen zdát, a jež nedovolila zastrášovat rodiny s dětmi. Letos dokonce překvapila některá média, která překročila svůj stín a vcelku objektivně o Pochodu pro život referovala.

Těšíme se opět na viděnou!

Radim Ucháč

Foto: Le Syndicat de la Famille / FB

Člověk člověku bohem

Asi si nešlo nevšimnout těch tváří naplněných štěstím a pohnutých dojetím, když Francie 4. března 2024 vložila do ústavy právo na potrat. Jejich fotografie přinesla snad všechna důležitá světová média. O pět dní později se na webu veřejnoprávního rozhlasu objevil článek, který jen stěží potlačoval radostně galský *élan vital*. Autor v něm citoval slova francouzského prezidenta Macrona, jež pronesl po schválení ústavního dodatku: „*Boj prolnutý slzami, dramaty a zničenými osudy.*“ Veřejnoprávní novinář to okomentoval: „*Přesně těmito slovy francouzský prezident Emmanuel Macron stvrdil zápis práva na potrat do francouzské ústavy.*“

Cítíte ten revoluční elán? Skoro to působí, jako by si ve Francii zopakovali svržení monarchie. „*Pečeť republiky stvrdila dlouhý boj za svobodu. Francie má jako první v ústavě právo na potrat,*“ hlásá titulek článku na webu českého veřejnoprávního rozhlasu.

No dobře, chtělo by se napsat: tak jste vyhráli dlouholetý boj. Nad kým ale vlastně? Nad těmi nejbezbrannějšími? Teď už je můžete likvidovat s patřičnou hrdostí a potlačit přitom i poslední zbytky svědomí. Zajímavé je ale na celé té věci něco jiného. Otázka potratů ve Francii, ale patrně i jinde ve světě, většinu obyčejných lidí nezajímá.

Právním „svobodně nakládat s vlastním tělem“ se zabývá jen hrstka aktivistů, intelektuálů, novinářů a politiků. A to z obou stran – *pro-choice* i *pro-life* (což je pochopitelně i případ našeho Hnutí Pro život ČR). Obyčejným lidem, pokud se jich to zrovna osobně aktuálně nedotýká, je to šumák. Řeší zcela jiné nesnáze. Desetiletí pečlivé mravní sterilizace mediální, školní i (pop-) kulturně-umělecké naučilo „lid“ stavět se vůči takovýmto etickým otázkám neutrálně, až lhostejně. A když se podíváte, co všechno za problémy řeší v současnosti třeba právě Francouzi, v jistém smyslu tomu i rozumíte.

Co ale vede zmíněné aktivisty, novináře apod. k tomu euforickému pocitu? Odkud ta revoluční vášeň? To je záhada. A je třeba říct, že ve valné většině to nepochybně nejsou zlí či nějak vyšinutí lidé. Nejsou to netvoři a mají svědomí. V některých případech možná až selektivně precitlivělé. Je to zřejmé: otázka umělých potratů z nějakého důvodu přivádí lidi k šílenství. I jindy vyrovnané a spravedlivé lidi popadne běs. Vy vážně chcete omezovat práva žen? Chcete omezovat jejich svobodu? Jak se stalo, že likvidace nenarozených dětí se stala symbolem společenského dobra a pokroku?

Gilotina za potrat?

„Ještě v polovině 20. století ženám, které podstoupily ve Francii potrat, hrozila gilotina.“ Tato slova měl rovněž pronést prezident Macron ve výše zmíněném proslovu. Má pravdu, prezident. V letech 1942 až 1944 skutečně za potrat hrozil trest smrti gilotinou. Patrně jen shodou okolností to bylo zavedeno v době, kdy část Francie okupovali němečtí nacisté a v její jižní části vládl kolaborantský vichystický režim maršála Petaina. Petaina ani německé okupanty s jejich specifickou novopohanskou antropologií jistě nelze podezřívát z nějakého *pro-life* sentimentu a vážně ne: nacisté ani petainovci nebyli *pro-life* aktivisté. Po osvobození Spojenci byl drakonický trest ihned zrušen. Zákon byl tedy v platnosti dva roky. V půli 20. století, jak pravil prezident.

Z vůle francouzského státu byl za potrat ukládán trest smrti naposledy v roce 1792. Trest zrušila první francouzská republika. Tehdy se změnil trestní zákoník a nově byl za potrat trest do dvaceti let vězení. Další novela z roku 1920 trest odnětí svobody zmínila na pět let a pokutu pro vykonavatele a na až tři roky pro ženu, jež potrat podstoupila. Následně byl umělý potrat překvalifikován na přestupek. Současně s tím novelizovaný zákon zakazoval používání antikoncepce s odůvodněním, že je třeba, aby se rodily nové děti, které nahradí úbytek obyvatelstva, zejména akcelerovaný v důsledku první světové války. Měsíc před vypuknutím druhé světové války se trestní francouzský zákoník ještě zliberalizoval a začal povolovat potraty v případě ohrožení života matky.

Zhušťování reality

Můžeme si oddechnout, prezident ani novinář nelhal. Pouze zhušťovali realitu. Gilotina ženám skutečně za nacistů „hrozila“. Dokonce si trůfáme tipnout, jaký konkrétní případ měl prezident na mysli, neboť byl tento trest na ženě uplatněn pouze jednou jedinkrát a byl o něm natočený film.

Právem „svobodně nakládat s vlastním tělem“ se zabývá jen hrstka aktivistů, intelektuálů, novinářů a politiků. Obyčejným lidem, pokud se jich to zrovna osobně aktuálně nedotýká, je to šumák. Desetiletí pečlivé mravní sterilizace naučilo „lid“ stavět se vůči takovýmto etickým otázkám neutrálně, až lhostejně.

Marie-Louisa od vypuknutí války pronajímá pokoje prostitutkám v Cherbourgu. Následně začne provádět potraty. První umělý potrat ještě skuteční jako „službu“, pak si z toho udělá výhodný byznys.

Jde o snímek *Ženská záležitost* slavného francouzského režiséra nové vlny Clauda Chabrola, jehož světová premiéra se konala na filmovém festivalu v Benátkách. Vypráví o Marii-Louise Giraudové, *faiseuse d'anges* („andělíčkářce“), matce dvou dětí, jejíž manžel se vrací z prohrané války jako invalida. Vládne bída a Marie-Louisa od vypuknutí války pronajímá pokoje prostitutkám v Cherbourgu. Následně začne provádět potraty, obě ty práce spolu jistě souvisí. První umělý potrat ještě skuteční jako „službu“, pak si z toho udělá výhodný byznys. V lednu 1942 se jeden z potratů nezdařil a pacientka po dvou týdnech zemřela na sepsi. Giraudová uskutečnila celkem 27 potratů. Kritickým se jí stane nešťastné manželství s válečným invalidou. Ten pracuje jako pouhý pomocník na stavbě, kdežto ona sní o lepším životě, o „seberealizaci“. Nakonec ji manžel udá, ona se ocitne před soudem a dne 30. července 1943 je popravena – jako jediná žena popravená ve Francii za tento čin.

Zdá se, že prezident mohl narážet právě na tuto kauzu, kterou většina vzdělané Francie díky knize a filmu nepochybně zná. Emocí je zde dost na to, aby to v daném kontextu správně zafungovalo a spustilo v člověku žádoucí – pohoršené – reakce. Mentální vzorec může vypadat třeba takto: zlí muži, pohánění patriarchátem, za války pořádali pogromy na svobodomyšlné, nezávislé ženy, které šly na potrat, jenž řešil jejich nesnadnou životní situaci. Ústavním

zákonem jsme tomu vyjádřili jasně ne a jde o velký skok pro lidstvo. Argumentační děllostřelecká příprava pro úsilí prosadit potrat jako základní lidské právo v celé Evropské unii právě proběhla.

Latinský eugenik

Když už jsme se ocitli zrovna ve vichystické Francii, chvíli v ní ještě zůstaňme. Tato pro nás poměrně neznámá epocha francouzských dějin nám může ještě mnohé říct o dnešku a kořenech jeho současných tradic.

Raymond Alexandre Turpin (1895–1988) byl jedním z nejvýznamnějších vědců minulého století. Byl to pediatr, genetik – a eugenik. V týmu vědců odhalil chromozomální příčiny Downova syndromu a významně přispěl k prenatální diagnostice, jež je v sou-

Propagandistický plakát Národní aliance proti vylidňování (1940).
Foto: pariszigzag.fr

časnosti takřka denním chlebem – v řadě případů spíše noční můrou – každé těhotné ženy.

Označován byl též za „pediatra-eugenika“ a byl velmi činným členem *Société française d'eugénique* (Francouzské eugenické společnosti). Smyslem eugeniky je podle Turpina prosazovat opatření na „snížení počtu novorozenců, které společnost považuje za nežádoucí“, tedy v překladu – umělé potraty. Pro tuto činnost měl krom profesních i skvělé předpoklady ideologické.

V roce 1937 se v Paříži uskutečnil první „latinský eugenický kongres“. Na tomto kongresu se sešly zástupci zemí „latinské kultury“, v první řadě lékaři a antropologové z Francie, Itálie a Rumunska, v řadě druhé pak třeba Mexičané či Argentinci. Jejich společnou vizí byla starořímská koncepce „velké a zdravé rodiny“. „Hodnotově“ byli tedy vážení vědci zakotveni v jakémsi blouznivém novopohanství, tehdy v politické rovině zastoupené zejména fašistickou Itálií. Turpin zde odprezentoval svůj výzkum „mongolismu“ a svou práci o věku rodičů a vlastnostech jejich potomků v závislosti na počtu dětí a pořadí narození.

Pak přišla válka a Turpin, tehdy už věhlasný vědec, patřil mezi nejniplodnější autority v oblasti eugeniky a genetiky za vichystického režimu: „*Je nutná povinná profylaxe [soubor činností a praktických opatření, které znamenají ochranu před určitou nemocí – pozn. red.], založená na studiu dědičných a vrozených chorob. Je ze sociálního hlediska moudré podporovat materiálními výhodami narození nemocných dětí, za které bude zodpovědná společnost?*“ A právě v této souvislosti zahájil na svém oddělení výzkum „mongolů“ z hlediska genetických predispozic a přišel s hypotézou „mongolismu“ způsobeného chromozomální anomálií.

Navzdory svému angažmá za kolaborantského režimu Raymonda Turpina jeho slavná chvíle teprve čekala po válce. Jeho myšlenky přitom představují kontinuitu mezi eugenikou třicátých let, inspirovanou sociálním darwinismem ve Francii, Británii, Spojených státech i nacistickém Německu, a rozvojem lékařské genetiky v padesátých letech 20. století.

Pravá povaha současného diskurzu o potratech nemá co do činění s vědou, ale právě s eugenikou, ideologickým blížencem všech těch „moderních vědeckých“ pohledů na člověka.

Profesor Jérôme Lejeune se svými pacienty. Foto: fondationlejeune.org

Trizomie 21

Po válce byl Turpin jmenován vedoucím oddělení v nemocnici Trousseau. Zde se k němu přidali dva o generaci mladší kolegové, lékař Jérôme Lejeune a badatelka Marthe Gautierová, a spolu s nimi odhalil příčiny „mongolismu“: děti s Downovým syndromem mají 47 chromozomů, přičemž jeden malý chromozom se objevuje v trojkombinaci namísto dvojkombinace (disomie). Od roku 1960 byl tento chromozom označován jako chromozom 21 a „mongolismus“ se začal označovat jako trizomie 21.

Zatímco Turpin zůstal „eugenikem“, tím, který likvidaci „slabých kusů“ zbavuje společnost přítěže, zcela v protikladu k základním všelidským – křesťanským – hodnotám, věřící katolík Lejeune z toho vyvodil přesně opačné závěry. Odmítal eugenické potraty a celoživotně doprovázel rodiny i děti trpící touto genetickou chorobou. Byl v tom stále důraznější a přesvědčivější, až ho to stálo vědecký kredit a doslova pronásledování ze strany aktivistů, zatímco Turpin zůstal ctihodným „otcem moderní genetiky“.

Zde jsme narazili na další střípek do mozaiky současného diskurzu o potratech. Zastánci potratů se krom všudypřítomné individuální svobody hájí také vědou. Hloupé na tom je, že o tom ona věda právě nic neví. Věda nic neříká o počátku a hodnotě lidského života. Věda sehrává tak trochu mefistofelskou úlohu: je dobrý sluha, ale zlý pán. Kdejaký ideolog či zbrojař si z výsledků vědeckého bádání vyvodí právě to, co se mu hodí do krámu: atomovku či Temelín. Pravá povaha současného diskurzu o potratech nemá co do činění s vědou, ale právě s eugenikou, ideologickým blížencem všech těch „moderních vědeckých“ pohledů na člověka coby zvíře s rozumem či pouhou součástí společnosti či státu. A k nim nepochybně patří i onen zlý duch, kterého dnes s takovou oblibou vyvolávají nejrůznější „lidskoprávní“ aktivisté – fašismus.

Gisèle a Marie

Zastavme se ještě u jednoho momentu promluvy našeho prezidenta: „*Francouzský prezident Emmanuel Macron ve svém projevu připomněl několik žen, které bojovaly za ženská práva. Mezi nimi například advokátku Gisèle Halimiovou, která v sedmdesátých letech obhajovala nezletilou dívku souzenou kvůli tomu, že po znásilnění podstoupila potrat.*“ Toto je jedna z těch tragických záležitostí, kterou zastánci potratů velmi rádi vytahují, jelikož je citlivá: otěhotnění po znásilnění. Je to záležitost současně zvláště

nechutná, jelikož se přitom v argumentačním boji zneužívají oběti zločinu. Zavrženíhodnost spočívá rovněž v její manipulativní podstatě: jde o situaci natolik výjimečnou, že s reálnými příčinami, proč ženy chodí na potrat, prakticky nesouvisí, ale dobře se to hodí jako beranidlo k prosazování vlastní agendy.

Jak to tedy tehdy v těch sedmdesátých letech bylo? Šestnáctiletá Marie Claire Chevalierová byla znásilněna svým o dva roky starším kamarádem, otěhotněla a podstoupila umělý potrat, na němž se podílela její matka a dvě další známé. Kamarád ji následně udal, protože se chtěl vyhnout obvinění ze znásilnění.

Obhajoby dívky a ostatních zúčastněných se ujala právnička Gisèle Halimiová. Ta pocházela z židovské rodiny berberského původu, narodila se roku 1927 v Tunisku, jež tehdy patřilo Francii. Můžeme směle říct, že byla lidskoprávní aktivistkou v pro nás již povědomém slova smyslu. Zastupovala kupříkladu příslušníky Národně-osvobozenec-ké fronty Alžírsko proti francouzským kolonistům. Spolu s filozofickými hvězdami Sartrem a Russellem se angažovala proti válce ve Vietnamu apod. Před soudem se jí podařilo znásilněnou dívku očistit. Lidsky pochopitelná věc. Nicméně v těchto citlivých tématech nikdy nic není až tak průzračné.

Táž lidskoprávní právnička se v roce 1971 podepsala pod takzvaný „*Manifest 343 cour*“ [nejde o francouzské slovo, ale skutečně o „courage“] Simone Beauvoirové, partnerky filozofa Sartra a autorky bible současného feminismu *Druhé pohlaví*. Zmíněný manifest byl zveřejněn v časopise *Le Nouvel Observateur* s podpisy 343 žen, které hrdě uvedly, že podstoupily nelegální potrat. Petice obsahovala jména mnoha známých osobností z plejády tehdejší francouzské kulturní fronty: hereček Catherine Deneuveové a Jeanne Moeauové, spisovatelky Marguerite Durasové či režisérky Agnès Vardové. Cílem manifestu bylo poukázat na rozšířenost potratů ve francouzské společnosti, navzdory jejich ilegalitě, a vyzvat k jejich legalizaci. Jako obvykle byl hlavní argument poskytnout ženám „bezpečí a hygienické prostředí“ pro jejich provedení.

Manifest byl zveřejněn v časopise *Le Nouvel Observateur* s podpisy 343 žen, které hrdě uvedly, že podstoupily nelegální potrat, a obsahoval jména mnoha známých osobností.

Demonstrace za právo na potrat (1979): „Žádná církev, žádný lékař, žádný stát nebude rozhodovat za nás.“ Foto: francetvpro.fr

Že druhou stranou mince hygienického legálního potratu na žádost je zbavení žen jakékoliv ochrany před přinucením k podstoupení legálního potratu, se přehlídí. Tyto ženy potřebovaly nějaký mediální výstřel, aby se jim podařilo prosadit svůj záměr. A oním výstřelem ke spuštění revoluce byl případ Marie Claire Chevalierové. Že funguje dodnes, toho budiž svědkem nikdo menší, než současný francouzský prezident.

Člověkem tehdy, kdy chceme

Náš pravidelný čtenář už ten příběh zná, vše už pak proběhlo jako obvykle. Cíle bylo dosaženo, hráz prolomena. Tak jako v téže době i v sousedních zemích se rovněž ve Francii na legislativní bázi otevřela brána do světa, v němž je možné libovolně definovat, kdy se člověk stává člověkem. Do světa, v němž dnes žijeme. Zcela klíčová otázka po tom, co je člověk jakožto člověk, se stává prostorem pro „demokratický“ názor, pro „volbu“, ne nepodobnou té, jestli „start-

ku, nebo spartu“, jak zpívá Jarek Nohavica v jedné písni.

Tak podle zákona z roku 1975 se člověk stává člověkem od desátého týdne těhotenství. V roce 1988 se zákonodárci rozhodli, že člověk se stává člověkem až od dvanáctého týdne a do té doby je možná jeho legální likvidace. Současně větší část nákladů za potrat přebírá systém sociálního zabezpečení.

Francie je mimo jiné též první zemí, která v témže roce legalizovala používání potratové tablety Mifepriston a umožnila její použití do sedmého týdne těhotenství pod dohledem lékaře. Roku 2002 zákonodárci posunuli vznik člověka do čtrnáctého týdne těhotenství.

Nyní tedy nastává okamžik, kdy je možno zapřít *Marseillaisu*, neboť francouzský stát se ústavním zákonem zaručuje, že člověk se stává člověkem tehdy, kdy chceme. Člověk se stává člověkem tehdy, když je to naše vůle. Člověk se postupně stává sám sobě stvořitelem. Že by se tohle poselství skrývalo kdesi hluboko coby prapříčina onoho na pohled matoucího, euforického nadšení hrstky popotratových aktivistů?

Jan Šindelka

Bolest ze zrady pomine, ale radost z dítěte zůstane

Zleva i zprava slýcháme o tom, jak je potřeba pomáhat těm nejpotřebnějším. Že se to neděje a že v mnoha případech jde mnohdy jen o krásná slova, ale skutek utek, je smutnou realitou naší země. To nám říká i zkušenost Lenky, která i navzdory tomu, že se o sebe vždy dokázala postarat, je pracovitá a praktická, byla zahrnuta do kouta tak dokonale, že se v jedné z nejcitlivějších chvil v životě ocitla naprosto bez pomoci. V mimořádné životní situaci ji nechal na holičkách otec jejího nenarozeného dítěte i stát.

Jednoho dne naši Linku pomoci kontaktovala mladá žena, které říkejme třeba Lenka, která je dnes již v osmém měsíci těhotenství. Lenka žila v jednom středočeském městě, kde i pracovala. Našla si partnera, měli se moc rádi, a tak si řekli, že by spolu chtěli

mít miminko. Lenka počala a mohla se spolu s otcem dítěte začít těšit. Řešili praktické kroky: měli malý byt, a tak se rozhodli, že si pořídí větší. Přestěhovali se do jiného města a do většího bytu. Lenka přitom kvůli tomu musela opustit zaměstnání. Krom toho si vzala několik spotřebitelských úvěrů, aby si mohli vybavit byt a připravit domácnost na rodinu. Společná budoucnost byla jistá a zářivá, miminko prospívalo, a tak Lenka necítila žádné ohrožení. To až do chvíle, kdy se jednoho dne vrátila domů a našla partnerovy věci sbalené v krabicích od banánů. Bez vysvětlení se od ní otec jejího dítěte odstěhoval a nechal ji bez příjmů. Ve velkém bytě s vyšším nájmem a v cizím městě, kde nikoho neznala, s několika úvěry nadto. Za tři měsíce mělo přijít miminko na svět.

Život se Lence nečekaně rozkymácel. Přestože nikdy nežila rizikově ani netrpěla nouzí, nyní se ocitla bez prostředků. Zažádala si o příspěvek na bydlení, který jí však nehradí nájem a ostatní výdaje ani z poloviny. Na další dávky nárok nemá, neboť zaměstnání opustila na vlastní žádost. Její finanční historie byla dobrá, a protože patřila spíše ke středně příjmovým lidem a navíc je majitelkou ojetého auta, televize a počítače, nedosáhne ani na dávky v hmotné nouzi. To by se toho všeho musela nejprve zbavit, jak zní jeden z mnoha nesmyslných článků českého sociálního systému.

Jako těhotnou ji nikdo nezaměstná a její blízcí nejsou na tom finančně tak dobře, aby ji mohli podržet. Jediné, na koho se může obrátit, je potravinová banka či azylový dům. Přestože paní zažila naprostý výpadek příjmů, stát její nouzi nevidí.

Paní našla kontakt na naši Linku pomoci a napsala nám. Byla velice aktivní a vždy

Čekáte-li nečekaně dítě

volejte 800 108 000

dodržela, na čem jsme se domluvili. Pomohli jsme jí s tím nejnnutnějším. Zaslali jsme jí balík s pomoci: dětské oblečení, hygienické potřeby pro ni i pro miminko po porodu, kojeneckou lahvičku, dudlíky, bezpečnostní pás do auta pro těhotnou, drogerii pro intimní hygienu po porodu. Seznámili jsme ji i s pár lidmi z jejího města, kteří podporují Hnutí Pro život a pomohou jí při jednání s úřady, jelikož Lenka je ještě psychicky zraněná, aby zvládala bojovat se systémem sama. Začali jsme jí pomáhat také po právní stránce. Málo se ví, že těhotné ženy, které nejsou sezdané, mají nárok na výživné ze strany partnera – třeba právě v situaci, kdy je opustí. A to až do dvou let věku dítěte.

Ve chvíli, kdy měla být obklopena bezpečným prostředím a podporována milujícím partnerem, Lenka o to všechno přišla. Navzdory všem nešťastným okolnostem má před sebou ale světlo na konci tunelu. Má nárok na mateřskou i rodičovskou, bývalý partner jí bude muset platit dvojí výživné – na ni i na dítě. Navíc je Lenka aktivní, umí se o sebe postarat. Zkrátka: neztratí se. Bolest ze zrady jednou pomine a zůstane jí radost z dítěte.

Ale je otázka, kolik je v naší zemi žen s podobným osudem: těch, které na první pohled nevypadají, že trpí nějakou nouzí, aby si zasloužily naši pozornost, z minulosti si za sebou nevtlačou nějaké velké břemeno, třeba v podobě závislosti či exekucí, ale přesto se nikoli vlastní vinou ocitly v pasti – a prakticky nikoho nezajímají?

Zdeňka Rybová

Výživné pro neprovdanou matku

Každý asi ví o povinnosti otce platit výživné dítěti, pokud s matkou dítěte netvoří rodinu. Existuje však i výživné pro neprovdanou matku, které musí otec platit matce až do věku dvou let dítěte. Muž, jehož otcovství je pravděpodobné, má dále povinnost zajistit jí úhrady některých nákladů spojených s těhotenstvím a porodem, a to i v případě, že se dítě nenarodí živé. Sem patří mimo jiné úhrada léků či nákup těhotenského oblečení a pobyt v nemocnici, nikoli však už kojenecká výbava apod., jež se hradí z výživného na dítě.

O nároku na tuto formu výživného a o jeho výši rozhoduje nejčastěji soud. Žena podá návrh, v němž by neměly chybět popis její aktuální situace, požadovaná výše výživného, ale třeba i forma jeho úhrady (běžně je měsíční, ale záleží na vzájemné domluvě). Soud následně posuzuje příjmy otce dítěte a rovněž majetkové poměry ženy a to, zda jsou její potřeby odůvodněné.

Výživné pro neprovdanou ženu a příspěvek na úhradu nákladů lze požadovat i zpětně.

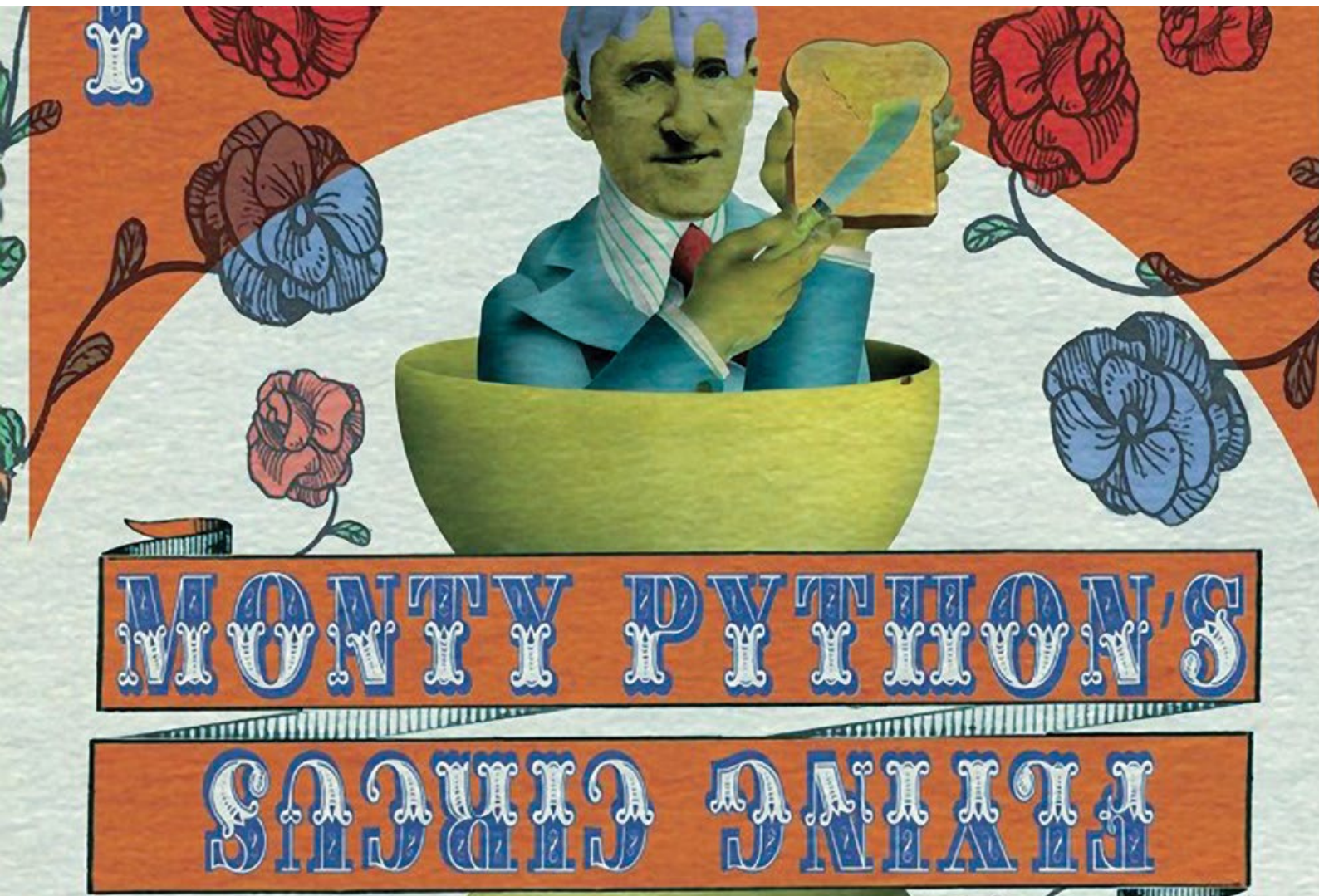

Foto: csfd.cz

Jak to, že čarodějnice hoří?

Ve snímku *Monty Python a zlatý grál* je jedna typicky potrhlá montypythonovská scénka: dav „středověkých“ venkovských trhanů pronásleduje krásnou dívku, kterou sami za čarodějnici převlékli, aby ji mohli upálit. Lůza křičí: „Je to čarodějnice, upalte ji!“ Ona protestuje: „Nejsem čarodějnice.“ „Ale jsi tak oblečená,“ konstatuje přítomný rytíř v roli rozhodčího. „To oni mě tak oblékli. A ten nos není můj, je falešný.“ „Tak jak to je?“ ptá se rytíř. „Přidělali jsme jí ten nos. A dali klobouk,“ přiznává chátka a dodává: „Ale je to čarodějnice!“ „A jak tedy víte, že je to čarodějnice?“ „Proměnila mě v čolka,“ odpovídá lidsky vyhlížející muž. „V čolka?“ „No, už je to lepší.“ „A má bradavici!“ pronese další... A tak to pokračuje stále vyšinutěji dál.

Podobě působí reflexe činnosti Hnutí Pro život ČR v médiích. Naposledy ve stati s názvem „Překvapení se nekoná. Hnutí Pro život skutečně chce omezovat autonomii žen“ Apoleny Rychlíkové, „publicistky a dokumen-

taristky“, pro portál iRozhlas. Vážená novinářka zde vytáhla na veřejnoprávní světlo cosi z uniklých e-mailů, které si mezi sebou vyměňovali před řadou let členové „ultrakonzervativní a fundamentalistické“ Agendy Eu-

rope. Z těch mailů plyne, že se HPŽ „skutečně snaží postupnými a silně demagogickými krůčky tlačit na českou debatu o potratové legislativě – [...] přesně v souladu s postupy mezinárodního antigender hnutí.“

Není naším úkolem soudit, proč došlo k početí, proč partner ženu nepodržel, proč zoufalá žena hledá únik v tak tragickém řešení, jako je usmrcení svého nenarozeného dítěte. Naším úkolem je každé těhotné ženě, která si to přeje, pomoci.

A dále uvádí: „Uniklá korespondence tak nejen odhaluje základní úmysly lidí jako Radim Ucháč, kteří ve svých hlavách fantazírují o omezování svobody žen i dalších, jemu nevyhovujících skupin. Ukazuje, co vše jsou křesťanství fundamentalisté schopni udělat, kdyby se jim poskytl adekvátní prostor. A také že se neštítí na veřejnosti o sobě lhát.“ Běhá z toho mráz po zádech, že? Skoro jako při pohledu na čarodějnic s bradavicí. Apolena Rychlíková je ve výrobě čarodějnic mistr.

Tuto zprávu do Čech přinesly jisté anarchistické kruhy, novinářka ji do své stati včetně jejich slovníku mechanicky přejala, a přilepila k tomu pár vlastních argumentačních „bradavic“. Radim Ucháč tam má asi dvě z kontextu vytržené věty. Na to, že „bylo analyzováno“ prý 4000 mailů z období několika let, tak nic moc. Novinářce to ovšem stačilo. Ani se nenamáhalo ztrácet čas malichernostmi, jako je žádost o vysvětlení, a hned se pustila do práce. Výrobní doba jejího pamfletu je cca patnáct minut – na prekarizovanou práci si tedy stěžovat nemůže. Asi by už nemělo smysl ztrácet čas s těmito profesionálními vyhledávači čarodějnic, ale v tomto případě je možné přinést i něco pozitivního a seznámit čtenáře s tím, o co skutečně kráčí.

Nesoudíme. Pomáháme

Celá ta věc vznikla z diskuse nad tím, jak pomoci většině nečekaně těhotných žen, když se cítí být nuceny k podstoupení umělého potratu, přestože by rády daly svému nenarozenému dítěti šanci. Jak je ochránit, ale přitom respektovat ten zlomek žen, které o žádnou nabídku pomoci nemají zájem a chtějí se svého nenarozeného dítěte prostě zbavit. Nešlo o hodnocení jejich charakteru, ale o „ženy, které si zvolily špatné rozhodnutí“. Že si Hnutí Pro život ČR myslí, že potrat je špatné řešení, asi není až tak překvapivá informace.

A ono „nesoudíme“? Není naším úkolem soudit, proč došlo k početí, proč partner ženu nepodržel, proč zoufalá žena hledá únik v tak tragickém řešení, jako je usmrcení nenarozeného dítěte. Naším úkolem je kaž-

dé ženě, která si to přeje, pomoci, aby dokázala své počaté dítě ubránit. Mimochodem: přibližně pětina žen, kterým pomáháme, se na nás obrací po podstoupeném umělém potratu. Takže skutečně „Nesoudíme. Pomáháme“. Za Hnutí Pro život ČR mluví činy – ne vytržené a překroucené dvě tři věty. Jsou to stovky těhotných žen ročně, které se na nás obracejí s prosbou o pomoc. A taky konkrétní legislativa, kterou plošně pomáháme prosadit a o níž veřejně mluvíme.

Ochranný status pro těhotné ženy

Jedním z takových legislativních kroků je možnost zavedení tzv. ochranného statusu pro těhotné ženy. Řešení se vyvíjelo dlouhou dobu díky diskusím s právníky, ministerskými úředníky i lékaři a výsledkem je řešení, které zachová stávající praxi ženám, které si to přejí, ale které zajistí silnější prostředky těm ženám, které si přejí ochránit sebe i své nenarozené dítě před nátlakem podstoupit umělý potrat.

Princip je jednoduchý. Těhotná žena bude mít možnost kdykoliv po zjištění těhotenství a písemném poučení se vzdát práva na ukončení těhotenství, převzít od svého ošetřujícího gynekologa těhotenský průkaz, který její rozhodnutí bezodkladně zaznamená do již mnoho let existujícího registru – tzv. Modulu rodiček Národního registru reprodukčního zdraví, a žena tak vstoupí do tzv. „ochranného statusu“.

Takové ženě nebude už moci být ukončeno těhotenství na žádost a těhotná žena tak přestane být vydíratelná a vystavitelná nátlaku ze strany partnera, nejbližších, zaměstnavatele apod.. Dnes může žena své těhotenství buď tajit, nebo se snažit vydržet mnoho týdnů trvajících každodenních výčitek, nadávek, vydírání, zastrasování... Podle návrhu se „k této specifické formě domácího násilí typicky utíká partner s ohledem na vznikající výživovací povinnost v úhrnné výši přesahující 1 mil. Kč či další příbuzní.“ Doslava zde stojí: „Ochranný status pomůže významnému počtu žen, což potvrzuje i šetření agentury IPSOS na gynekologických pracovištích z období 08/2020 – 04/2021, kde mezi 1 484 žadatelkami o umělé ukon-

čení těhotenství pouze 44% žen rozhodně vylučuje, že „byly k podstoupení ukončení těhotenství přinuceny“. Explicitní přinucení k podstoupení zákroku uvádělo 9% žen, což v absolutních číslech představuje 1 400 žen ročně.“

Ochranný status nemá žádný vliv na případné ukončení těhotenství ze zdravotních důvodů nebo kvůli trestné činnosti.

Svoboda?

Ti, co nejvíce mluví o svobodě žen – vždycky výhradně abstraktní, teoretické svobodě –, systematicky ignorují tisíce žen, které jsou v naší zemi donuceny k podstoupení umělého potratu, tedy k usmrcení jejich nenarozeného dítěte. Existuje snad horší projev pošlapání svobody, horší projev domácího násilí, horší forma znásilnění? Žena se podvolí (sobeckému milenci, zlé tchyni, mizerné finanční situaci apod.), jde „jak na porážku“ a poté jí zbývají jen oči pro pláč.

Přitom je to tak jednoduché. Cílem Hnutí Pro život ČR je „pomoci každé nečekaně těhotné ženě“. A k tomu volíme prostředky, které se ukazují jako nejúčinnější: pomoci těhotné ženě zvládnout situaci a zlepšit svůj život; a tak dát naději společnosti, že vždy existuje lepší řešení, protože umělé potraty jsou zbytečně násilí.

Podle našich zkušeností potratový zákon v této podobě nepomáhá chránit životy žen, ale ženám ubližuje, bere jim ochranu, bere jim svobodu, bere jim sebevědomí, bere jim naději. O tom však politické, právní a odborné elity, které jsou autoritou pro většinovou společnost, nejsou přesvědčeny. „Zákaz potratů“ se stal ideologickým praporem, kterým straší progresivní skupiny jako koncem světa. A protože debata o zákazech nenarozené děti momentálně zachránit nepomáhá, ale naopak blokuje zapojení celé společnosti do pomoci ženám a rodinám čekajícím nečekaně dítě, nezapojujeme se do ní a logicky hledáme jiná řešení, která těhotným ženám a jejich nenarozeným dětem pomáhají tady a teď.

Montypythonovský sylogismus

Na konci montypythonovské scény je sled potrhých „sylogismů“. Otázka: jak to, že čarodějnice hoří? Co ještě hoří krom čarodějnic? Dřevo. Čarodějnice jsou tudíž ze dřeva. Dřevo plave na vodě. Co ještě plave na vodě krom dřeva? Kachna. Logické vyvození: tato žena je čarodějnicí, pokud váží stejně jako kachna.

Přejeme všem Apolenám, aby se už konečně přestaly věnovat kachnám a začaly vážně brát své povolání.

hpž ČR

Foto: rodinný archiv

Těšili jsme se na to, až se staneme rodiči

Rodina Mackových je z Kopřivnice. Mají pět dětí: Martina, Anastázi, Bartoloměje, Jenovéfu a Vavřince. Martin je středoškolský pedagog a taky živnostník, Lenka pracuje v Centru pro rodinu a sociální péči v Ostravě. V minulosti se pravidelně účastnili Pochodů pro život a dodnes vzpomínají na to, jak jednou četli přímluvy v katedrále. Jedno z jejich dětí se rozesmálo, když promluvil do mikrofonu a slyšelo svůj hlas s mnohonásobnou ozvěnou gotické katedrály. Hnutí Pro život ČR podporují už od roku 2000, a to včetně účasti v Modlitbách za nejmenší.

JAK JSTE SE SEZNÁMILI?

Lenka: V době aktivního skautování a taky zpívání ve schole jsme si k sobě našli cestu. Martin se smíchem vzpomíná, že si mě více všiml při jedné skautské noční hře, kdy jsme běhali po Štramberku. Byla jsem zapálená do zjišťování tajných úkolů a předávala informace ostatním v týmu. Líbilo se mu moje nadšení pro dobrodružství. Mě na něm zaujalo taky jeho nadšení, měl odvážné nápady při vymýšlení a realizaci skautských akcí, a především pak jeho vytrvalost a schopnost udělat i to, co jiným připadalo nemožné. Ve schole hrál na kytaru, jezdil všude na kole a jako jeden z mála měl tehdy své auto, které natřel v barvě maskáčů. Takže naše „chození“ znamenalo chodit společně do skautu,

na výlety, do scholy. Pětiletá známost byla plná společných akcí, výletů do přírody, cest vlakem, zažili jsme spoustu hezkých chvil a překonali krize, které se nám postavily do cesty. Dne 11. září 1999 jsme si slíbili lásku, úctu a věrnost v kostele sv. Bartoloměje v Kopřivnici a přijali tak svátost manželství. Nastěhovali jsme se do domu po mých prarodičích a začali stavět vlastní dům. Já jsem v té době ještě studovala, zbýval mi třetí ročník Vyšší odborné školy sociální v Ostravě.

Martin: Když jsme se brali, tak Lenka ještě studovala. Měli jsme jeden účet a na můj účet chodily její přídatky, tak jsem si dělal vždycky srandu, že mi na ni chodily přídatky na dítě. Chodily jsme spolu pět let a už se

nám to zdálo hrozně dlouhé, a tak jsme si říkali: proč se nevízt, já už pracuju, vydělávám, Lenka, ta ještě ten rok dostuduje a nějak to zvládneme. Už jsme chtěli být spolu.

POVÍTE NÁM NĚCO MÁLO O TOM, ČEMU SE VĚNUJETE PROFESNĚ?

L: Devátým rokem pracuji v Centru pro rodinu a sociální péči v Ostravě jako sociální pracovnice. Doprovázím pěstounské rodiny a na druhou část úvazku jsem v Poradně pro vztahy a rodinu, kde se věnuji mediacím a rodinným konzultacím. Až dokončím psychoterapeutický výcvik, zaměřím se také na rodinné terapie.

M: Pracuji na učilišti v Kopřivnici. Do konce tohoto poleletí jsem učil odbornou výcho-

vu v dílnách, někteří budou lépe rozumět, když řeknu, že jsem byl „mistr“. Změnila se situace ve škole a teď jsem učitel odborných předmětů. Takže učím teorii ty žáky, které jsem dřív měl na praxi.

MÁTE ALE ZA SEBOU I BOHATOU PŘEDNÁŠKOVOU ČINNOST?

M: Asi tak před dvaceti či pětadvaceti lety jsme ukončili naši aktivní skautskou éru a začali jsme dělat přednášky po školách a pro skauty.

L: Na přednáškách jsme se pak věnovali výchově ke vztahům a díky kolegyni Marii Friedrichové jsme absolvovali akreditovaný kurz „Výchova ke vztahům se zahrnutím sexualit“. A ještě před časem jsme vedli i přípravu snoubenců.

M: Jednou onemocněli kolegové, a tak jsme za ně zaskočili dokonce s kurzem přirozeného plánování rodičovství (symptomatální metoda umožňující rozeznat příznaky plodnosti – pozn. red.). Někde jsme totiž řekli, že máme pět dětí a všechny jsou plánované, tak asi měli pocit, že jsme na to téma odborníci.

L: Šlo vlastně o workshop pro mládež. Nejprve jsme měli napsat anotaci, aby workshop mladé lidi přitáhl. A já jsem tam tehdy napsala, že workshop je určen pro ty, kdo chtějí lépe poznat ženské tělo. My pak přišli do třídy, kde se to konalo, a tam byli skoro samí kluci. Narovinu jsme se jich ptali, proč přišli, aby pak třeba nebyli zklamaní. Odpověděli nám, že je sem poslaly jejich holky, které si raději vybraly workshop tvoření ozdob, a že jim to pak kluci mají všechno říct.

PLÁNOVALI JSTE OD ZAČÁTKU VELKOU RODINU?

L: V našich představách a plánech byla velká rodina. Oba jsme z rodin, které mají čtyři děti, tak jsme si říkali, že třeba budeme mít taky čtyři děti. Když jsem měla hotovou školu a chvíli stihla i pracovat, tak jsme usoudili, že je správný čas na to, aby se z nás stali rodiče. Podařilo se to a já nosila pod srdcem naše první dítě. V sedmém měsíci těhotenství jsem ještě vedla poslední skautský tábor, pak už následovalo předávání vedení mladší generaci skautů. Od té doby jsme pak zásobovali naše oddíly novými členy. Když se nám narodil Martin a stala jsem se mámou, otočil se mi celý můj svět. Zažívala jsem v jedné chvíli nepředstavitelné štěstí i obrovskou starost. Když Martínek oslavil první narozeniny, začali jsme s mužem uvažovat nad dalším dítětem. Otěhotněla jsem myslím po té oslavě prvních narozenin. Anastázie se narodila v prázdninovém čase. V té době jsme započali stavbu našeho domu,

Foto: rodinný archiv

bylo to náročné období. Za asi čtyři roky se narodil Bartoloměj. O naše čtvrté dítě jsme přišli v asi devátém týdnu těhotenství. Byla to pro mě bolestivá ztráta a překonala jsem ji za podpory manžela a blízkých. Po pár týdnech jsem otěhotněla znovu a na konci školního roku se narodila Jenovéfa. Na nějaký čas jsme si mysleli, že už jsme všichni. Pak jsem zatoužila ještě po dalším miminku. Manžel chvíli váhal, že už nás je dost, ale pak během vánočních svátků řekl: „Jdeme na to“ a v září se nám narodil Vavřinec.

ŽIJETE SE VÁM DOBRĚ TAM, KDE ŽIJETE?

M+L: Žijeme v Kopřivnici, máme postavený rodinný dům, malou hospodárku, do které patří slepice, králíci, včely, kočka a teď i štěně. Bydlíme v místě, kde máme všechno blízko – rodinu, les, nádraží, kostel, obchody... Všechny naše děti aktivně skautují, většinou jsou již ve vedení.

MÁTE NĚJAKÉ VÝCHOVNÉ IDEÁLY, ČEHO CHCETE DOSÁHNOUT, K ČEMU CHCETE DĚTI VÉST?

L: Výchovné ideály? Tak složitě jsme nepřemýšleli! Někdy šlo jen o to, ať zvládneme nástrahy a výzvy každého dne a večer ať se nám podaří uspat děti dřív, než sami odpadneme únavou. Nebo jsem považovala za úspěch, když se mi dařilo během prázdnin přemísťovat ty správné děti a kufry v určenou dobu do správného vlaku. Někdy i logistika vyzvedávání dětí ze školky nebyla úplně jednoduchá. Stalo se nám párkrát, že jsme nějaké dítě někde zapomněli. To nám pak volaly paní učitelky a my se styděli a omlouvali se jim i dítětem. Někjaké ideály

a vize ve výchově jsme sice měli, ale naše děti byly a jsou velmi bystré a víc nás pozorovaly, než aby daly na nějaká moudra. Když jsme třeba chtěli využít chytrých pouček z knih nebo nějakých fíglů ze školení, tak nás vždy prokoukly. To nám pak řekli: „Kde jste zase byli a co to na nás zkoušíte?“ Mnohem více je zajímalo, jak se chováme sami a co jsme prováděli, když jsme byli v jejich věku.

CO VÁM PŘI VÝCHOVĚ POMÁHALO A POMÁHÁ?

M: Při výchově nám vždy pomáhala a pomáhá naše velká rodina. Naše děti mají babičky a dědečky (některé už v nebi), tety a strýce a spoustu bratranců a sestřenic. Velkou výhodou je skautské, školní a farní prostředí, kde si děti mohly najít přátele a spolužáky. Přestože bydlíme ve městě, tak naše děti vedly téměř „vesnický život“, který byl v souladu s přírodou, domácími zvířaty a v častém kontaktu s ostatními lidmi. Už od doby, kdy nás začalo přibývat, tak jsme byli součástí různých společenství, mimo rodinu a skauty to byli třeba Broučci (rodiny s malými dětmi), Modlitby matek, salesiánští spolupracovníci. Zvláště rodiny s již většimi dětmi, které nám občas jen řekli: „Jasně, že jste normální,“ nám nesmírně pomohly.

L: Hodně mi v mém vnímání mateřství a rodičovství pomohlo, když jsem objevila koncept „sociální dělohy“, což je vývojový model v rodinné terapii psychosomatických poruch. Uvědomila jsem si, že každé dítě v období svého vývoje potřebuje jinak mámu a jinak tátu. Takže jsem se uklidnila, když někdy děti se mnou nechtěly trávit

moc času, nebo nereagovaly na moje slova a více je lákalo být s tátou. Toto mě oslovilo natolik, že jsem se přihlásila na dlouhodobý psychoterapeutický výcvik v rodinné terapii.

JAK OBTÍŽNÉ JE SKLOUBIT PRACOVNÍ A RODINNÝ ŽIVOT?

L: Je to o neustálém vyvažování. Když byly děti malé, byla jsem s nimi doma a byl to krásný čas. Bylo to skoro čtrnáct let na mateřské dovolené, kdy jsem neměla stálou práci, jen občasné brigády. Když jsem začala pracovat, mohl Martin polevit v práci, ubral si tehdy jedno ze tří zaměstnání. Teď pracujeme oba, jsme docela vytížení a zase hledáme možnosti, kde ubrat. Takže v dohledu jsou změny.

CO VÁM V ŽIVOTĚ POMÁHÁ A VEDE TŘEBA PŘI ROZHODOVÁNÍ?

M: Moc na ideály nejsem, ale když už mám říct, co bych chtěl, tak je to „být normální“, zachovat si zdravý rozum.

L: Jak už jsme říkali, patříme mezi salesiánské spolupracovníky a to, z čeho si bereme příklad či vzor, je osobnost Dona Bosca. Mě na tom světci fascinuje, jak byl schopen ve své době poznat, co je potřeba dělat. Dovedl najít to, co bylo nejdůležitější pro mladé lidi, které měl na starosti. Dovedl reagovat na potřeby té doby. Po jeho vzoru se snažíme vnímat, co děti dnešní doby potřebují a jakými rodiči máme pro ně být. Chceme zkrátka najít, co je to právě pro naše děti. O Dona Bosca se můžeme ve výchově opřít.

JAK JSTE SE DOSTALI K HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR?

L: K Hnutí Pro život ČR jsme se dostali přes Zdeňku Rybovou. Je to má spolužačka ze střední školy. Byly jsme si navzájem na svatbách a v podobný čas se z nás stávali rodiče. My jsme kmotry u křtu její dcery a Rybovi jsou zase křestními kmotry našemu synovi. Když byly naše děti malé, často jsme se navštěvovali, jezdili jsme na společné dovolené a účastnili se Pochodů pro život.

ČÍM JE VÁM BLÍZKÉ TÉMA, KTERÉ JE NÁPLNÍ HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR?

M: Musím říct, že já souzním s myšlenkami Hnutí Pro život ČR bytostně. Sám jsem totiž byl počat nechtěně – a tímhle příběhem jsem mladé lidi vždy hodně oslovil. Bylo to na malém městečku, děda byl kostelník. Maminka otěhotněla a byla to obrovská ostuda pro naši věřící rodinu, zvláště v sudetském prostředí, kde žilo jen pár věřících rodin. A tak v podstatě celá naše rodina „tlačila“ na mamku, ať jde na potrat. Mamka tedy nakonec sedla na autobus a jela do nemocnice.

Sám jsem byl počat nechtěně. Bylo to na malém městečku, děda byl kostelník. Maminka otěhotněla a byla to obrovská ostuda pro naši věřící rodinu. A tak v podstatě celá naše rodina „tlačila“ na mamku, ať jde na potrat.

Ve vrátnici nemocnice se však náhle otočila na tátou a řekla: „Já si ho nechám.“ A tak jeli domů. Doma se ptali, co se děje a nechápali to. A já si vždycky říkám: „Byl jsem nějakých možná sto metrů od toho, abych tady nebyl.“ Kdyby se mamka v té poslední chvíli neotočila, tak tady nejsem. A tak těm děčkám vždycky říkám: „Poděkujte mamce a tatkově za to, že tady vůbec jste. Já jsem byl hodně blízko tomu, že bych tady na tomto světě nebyl. Neměl bych ženu, děti, dům, náš život... Takže byste rodičům za to měli být vděční.“ S mámou jsem o tom mluvil pouze jedinkrát. Zvláštní na tom je, že před pár lety se o tom se mnou bavila moje kmotřenka a říkala, že je za to mamce strašně vděčná. Potrat byl v těch sedmdesátých letech vnímán jako výdobytek moderní medicíny. Spousta věřících se nad tím, kdy začíná lidský život, ani nezamýšlela. Když nad tím přemýšlím, tak ochranu nenarozeného života a větší osvětu v této oblasti přineslo až v porevolučních časech tehdy Hnutí pro život.

L: Ochrana lidského života od početí do přirozené smrti, to je to, s čím souzníme, co patří do našeho života a je to pro nás pravdivé a jasné. Když jsme dělali přednášky pro mladé lidi, všimli jsme si, že to téma je taková „díra na trhu“. Ti mladí lidé měli ve škole spoustu přednášek o sexu, o pohlavně přenosných nemocech, o antikoncepci, ale pokaždé tam chyběla mezilidská vztahovost. Co se týče ochrany života, ve škole těm mladým lidem říkali, že velké riziko pohlavního života je to, když dívka otěhotní. Takže oni si z toho odnášeli myšlenku, že početí dítěte a těhotenství je něco špatného, že to je problém, stejně jako nějaká pohlavně přenosná nemoc. Tak si říkám: jak ty děti mají vstoupit do života a těšit se na to, až se jednou stanou rodiči, když už od začátku je straší těhotenstvím jako rizikem, kterému je potřeba se vyhnout? Je to takové „antikoncepční“ myšlení a když v tom žijí už od dětství, tak nemohou dohlédnout krásu mateřství a otcovství. My jsme jim ukazovali naopak, že my jsme se těšili na to, až se staneme rodiči. Říkali jsme jim, že sex je úžasný dar a je skvělé si počkat na to, až přijde ta správná

chvíle, kdy se rodiči budou chtít stát. Snažili jsme se jim přinést myšlenku odpovědnosti. Možná, že něco takového slyšeli poprvé.

M: Na přednáškách jsem jim rád říkal tohle přirovnání, na které mě přivedla kolegyně. Představte si, že přijde milionář a řekne: tady máš milion. A někdy se stává, že člověk takový nečekaný dar přijme a prostě se z toho zblázní: začne hýřit, milion prohýří, zvykne si na hojnost a najednou nemá nic, jen škodlivé návyky, dluhy a průšvihy. Sexualita je to samé: my jsme dostali dar a teď záleží, jak se k tomu postavíme – buď ten dar prohýříme, užijeme si a pak si ponese následky, třeba i nadosmrti, nebo se k tomu můžu postavit tak, že si ten milion vezmu, investuju ho a rozmnožím, anebo si třeba řeknu: to je dobré, ale počkám ještě rok, počkám dva, až na to budu mít prostor, až budu mít dostudováno, pak ho začnu zúčtovat. Protože je pravda, že tu sexualitu nemusím teď hned užívat, ona mi neuteče, já si ten milion můžu vzít až za rok.

JAK HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR PODPORUJETE?

L: Když byly děti mladší, tak jsme jezdili na pochody pro život. Měli jsme nejružnější zábavné zážitky z cesty do Prahy, jak jsme děti různě ztráceli v davu lidí a podobně. Taky jsme se při tom navštívili s Rybovými. Teď jsme se tomu trochu vzdálili. Děti už časem nechtěly jezdit a nám to nevycházelo, takže našich aktivit ubylo. Ale asi přijde čas, kdy zase začneme jezdit sami, nebo třeba jednou s vnoučaty.

CO BYSTE VZKÁZALI NAŠIM ČTENÁŘŮM?

M: Nejsem dokonalý rodič, udělal jsem spoustu věcí špatně, které mě trápí, ale to neznamená, že mám házet flintu do žita. Jak nedávno zaznělo při jednom kázání: nejsem dobrý člověk, ale to neznamená, že nemůžu usilovat o dobro. Já bych to převedl do slov: nejsem dokonalý rodič, ale to neznamená, že bych se neměl snažit dál být dobrým rodičem. Nikdy si nesmím říct: už jsem pokazil, co se dalo, nemá smysl se dále snažit.

Za rozhovor děkuje Jan Šindelka

Proč jezdíme na Pochod pro život? Protože nesoudíme a chceme pomáhat

V sobotu 6. dubna 2024 se v Praze konal další ročník Pochodu pro život. Účast nebyla špatná. Moc bychom si ale přáli, abychom příště mohli napsat: Účast byla skvělá! Vy, kteří jste letos nedorazili, třeba protože jste měli obavy, určitě příště přijedte. Následující řádky obsahují výběr ze svědectví, proč byste tak měli učinit. Protože nejlepší je prostě pomoci – třeba účastí na Pochodu pro život.

Překvapila nás mile příjemná a laskavá atmosféra akce. *A. Ž.*

Jezdíme po léta, je to pro nás vyjádřením podpory života a rodiny, tak i práce Hnutí Pro život ČR. Program na pódiu byl výborný, příběhy se dotýkaly srdcí. *D. F.*

Poprvé jsem byla podpořit život. Líbily se mi mnohočetné rodiny, lidé podporující život nenarozených dětí. *N. N.*

Přijel jsem pro podporu aktivit, které Hnutí Pro život ČR dělá, pro vyjádření práva na život a nesmím zapomenout na modlitby za nenarozené. Na Pochody pro život jezdím už mnoho let a stalo se mi to milou tradicí. Dnešní ročník se jistě zapíše všem do paměti. Výborný program na Hradčanském náměstí, a také za skvěle zvládnutý moment, kdy jsme čekali před blokadou. Velmi to zvedlo morálku dětí. Také velmi pozitivní bylo, že se pochod nedostal do blízkého kontaktu s vulgárně pokřikujícími odpůrci tak často jako v minulých rocích. *N. N.*

Je to velká akce a to je dobře. Letos jsem se cítila opravdu hodně bezpečně díky policii. *K. V.*

Pochodu jsem se zúčastnil letos poprvé a už od začátku akce jsem věděl, že rozhodně ne naposledy. Byl jsem rád, že jsem nakonec mohl i přiložit ruku k dílu, byť pouze rozkládáním a poté zase skládáním lavic. *J. Š.*

Děti nám ani jinou možnost nedaly. Pochod pro život je pro ně samozřejmostí. Velmi fandíme konkrétní pomoci těhotným a chtěli jsme to podpořit. Letošní ročník se nám líbil moc. Rozhodně jsme se cítili mnohem bezpečněji než loni. Povedlo se skvěle všechny oddělit od agresivních odpůrců. Letošní motto skvělé a za nás nejlépe vystihující. Znáť byl větší zájem médií. Dokonce se v nich objevily i střípky pozitivních ohlasů. Skvělý byl reproduktor na voze. Doprovodný program při čekání na uvolnění cesty byl nejen pro děti velmi příjemné zpestření. Hradčanské náměstí jako místo happeningu je také mnohem lepší než Klárov. Trošku bychom prosili o apelování na účastníky, aby nenosili svoje cedule. Připravené od Hnutí Pro život ČR jsou krásné a je jich dost. Některé doma vyrobené jsou také hezké, ale pak je jich spousta takových, se kterými se trošku stydíme jít v jednom průvodu a média si jich samozřejmě nejvíce všimají. Kromě toho by pak bylo hned jasné, který odpůrce se se svou cedulí nenápadně přimíchá. Chápeme, že to jejich autoři myslí dobře. Svědectví na pódiu byla velmi silná a vypovídající o důležitosti služby Hnutí Pro život ČR. *L. S.*

Přijeli jsme podpořit ochranu nenarozených, jejich maminek a rodin. Jezdím s manželem na Pochod pro život vždy, pokud je nám to možné, již mnoho let. Vlastní děti jsme bohužel nemohli mít a tím více naše nitro souzní s potřebou zastat se dětí nechtěných, které se z různých důvodů nemohly narodit nebo jim to hrozí. Letos jsme byli oba uchvázeni perfektní organizací snad úplně ve všem. Doprovodná hudba během celého pochodu s rozsahem

Foto: 19x hpž ČR

od klasické hudby po pohádkové melodie nás naplňovala pokojem i radostí. Skupina herců „bavičů“ skvěle zvládla vyplnit čas při čekání na uvolnění cesty, a také všem bezpečnostním a organizačním složkám patří velké poděkování a náš respekt. Od Václava jsme odcházeli povzbuzeni, naplnění a rádi, že jsme na straně života a je nás hodně. *J. V.*

Jezdím pravidelně – je to správná a potřebná věc. Nabídl jsem se jako dobrovolník do antikonfliktního týmu. Největším povzbuzením pro mě bylo vidět rodiny s dětmi, mladé lidi, účast biskupů. Radostná atmosféra během pochodu díky krásným melodiím pouštěným z reproduktoru auta v čele pochodu a letnímu počasí. Oponenti se soustředili na přehrazení mostu, což se jim sice povedlo, ale účastníci průvodu s nimi nepřišli do kontaktu, takže bez negativních zážitků. Nepříjemné bylo dlouhé čekání na Újezdě, zda se podaří most zprůchodnit. Tam skvěle zafungoval „klaun“, který soutěžemi zabavil děti – velký dík! Policii ČR také patří vřelý dík za profesionalitu. *M. L.*

Je důležité jednak dát vědět, že nám není lhostejné pokračující zabíjení nenarozených dětí a jednak dát vědět těhotným ženám v těžkostech, že existuje pomoc. A taky potkat se s milými známými, starými i novými. Bylo to velmi příjemné a povzbuzující. Vážím si kléru, kteří se Pochodu pro život zúčastnili. Je mi líto našich „odpůrců“, chtěla bych jim to všechno vysvětlit, ale asi nejsou vůbec schopní rozeznat argument od nálepky. Bylo tam hodně cizinců, zřejmě je svezli z celé Evropy. Manžel, který nemohl jet se mnou, se díval večer na TV a na ČT prý je nazývali „ochránci reprodukčních práv“. *K. P.*

Člověk tu potká ty nejlepší lidi. *J. N.*

Podporuji činnost pro zoufalé nastávající maminky. Neskutečná svědectví, pochod – úžasná síla, radost, dojetí podpořit tak skvělou práci. *M. M.*

Vnímám, že život sám, jako hodnota z největších, je v současné době ve velkém ohrožení. Začíná se stávat běžnou spotřební komoditou, ke které se přistupuje tak, že když se mi nelíbí, vyhodím ho. Úcta k životu se nám nějak vytratila. Je to velice smutné. Byla to velmi hezká oslava života. A bez dětí to prostě nepůjde, ať si každý myslí, co chce. Mrzí mě, že média si z celé akce vzala jenom hlas protestujících. *D. B.*

Chci vyjádřit ano životu a dát vědět světu, že pomoc nečekaně těhotným existuje. Na mou dceru zapůsobilo, jak nás policie chránila. Já vnímala to, že okolní lidé v tom pochodu vůbec nevnímají to pozitivum – že nabízíme pomoc. Protože proti nabídce pomoci přeci nikdo nic nemůže namítnout. Nepřijde mi šikovné, že pochod je širokou veřejností vnímán jako protipotratový. Kdo mi dal právo soudit? Já přeci nemohu lidem nařizovat, že nesmí jít na potrat. Mohu jim pouze sdělit poznanou pravdu, že to je zlé a proč. Oni si myslí, že jim to bereme. Já tvrdím, že pouze sdělujeme, nabízíme k jejich úvaze. *Z. V.*

Přijela jsem s dcerou. Měla jsem tu možnost být tento rok součástí antikonfliktního týmu a vyzkoušet si jiný úhel pohledu při průvodu. Dcera odjížděla nadšená, šla v průvodu sama, i když má teprve deset let a velmi se zajímala o dění kolem sebe. Všechny děti potěšila milá pozornost v podobě bonbonů. Děkujeme i za tuto maličkost. Těšíme se na další ročník. *L. S.*

Chceme svou účastí podpořit tuto myšlenku: „Nejlepší je prostě pomoci“. Jen v nás trochu letos vzrostla obava ohledně bezpečnosti, protože agrese odpůrců evidentně každým rokem roste a také jich přibývá. Zvláště pak cítíme větší strach z těch německých skupin. V každém případě policie nás ochránila. Určitě se do příštího roku otřepeme a zase přijedeme. *Z. V.*

Jsmo pro život, mám čtyři děti. Potkám se s přáteli. Překvapila mě květina a tanec s pánem v obleku, který rozdával květiny. Moc jsem si to s dětmi užila. *M. H.*

Podporuji vědomí vzácnosti lidského života ve společnosti, učím své děti, že toto jsou hodnoty, za které je třeba se aktivně zasazovat. Byl to radostný den pro mě i mé děti. Program obsahoval takový nadhled, jemnost, radost, naději a pomáhal tuto atmosféru prožívat nám účastníkům. Velice se mi líbili mimové v průvodu, pán s buřinkou velice laskavě, vtipně s grácií vyjadřoval myšlenku úcty k lidskému životu každého člověka svým způsobem komu-

nikace s ženami přihlížejícími průvodu i s ženami v průvodu a dětmi. Příští rok přijedeme zase! *M. H.*

Přišli sme z Trenčína na pozvanie našej dcéry do Prahy, nakoľko sa zúčastňujeme pochodov u nás na Slovensku. *N. N.*

Podporuji neslyšitelný hlas nenarozených nuceně potracených dětí v naší demokratické společnosti. *N. N.*

Přijeli jsme, aby všechny ženy, které chtějí za své nenarozené děti bojovat, věděly, že se mají na koho obrátit, ukázat že existují i rodiny s více dětmi a že žijeme plnohodnotný život. Přijeli jsme už po několikáté a děti se moc těšily, starší dcery i obětovaly taneční soutěž. Jet na pochod pro ně byla jasná volba. Protože nás jezdí větší skupina, bylo složité zajistit si ve vlacích místenky, a tak pro nás byly obě cesty docela dobrodružné, s několika kočárky to bylo náročné. *L. N.*

Nelíbí se mi, že má opačný názor na potraty v západním světě takový monopol. Kdyby tady existovala vyvážená a férová diskuse, patrně bych se neúčastnila, ale tak výraznou nenávist, jakou tu vidíme, je potřeba vyvážit výraznou podporou. Radikální nápisy typu, že gynekologové jsou nájemní vrazi, ale ničemu nepomáhají. Je třeba komunikovat s druhou stranou se soucitem – vysvětlovat, proč je plod živá bytost a co je cílem našeho pochodu. Obviňování z vraždy nevyvolá výčitky svědomí u někoho, kdo si není vědom toho, že je vrah. *K. P.*

Smekám před lidmi, kteří přijeli ze Zlína či od Ostravy apod. s malými dětmi. Potkal jsem spoustu milých lidí, se kterými jsem se normálně bavil o všem možném, i když jsem je nikdy dříve neviděl – anebo obráceně, které jsem viděl před třiceti lety. Analogie s jednáním sv. Václava, o kterém se mluvilo na jeho náměstí, je trefná. *J. V.*

Přijela jsem s malým miminkem, s přáteli a dalšími dětmi. Byl to pro nás happening života, lásky k dětem. Pro mě i velká podpora v mé situaci, kdy jsem na tu úžasnou holčičku zůstala sama, protože prostě to tak je. Takže velká podpora i v ne úplně nejmladším věku si užívat mateřství (já si stará nepřipadám, to dělá spíš okolí) – zažít ten pocit, že je to správné a nádherné. Krásné, že tolik lidí to zvládne i přes to, jak se to někteří snažili bojkotovat – což jsme vlastně vůbec nepocítili (až na pár, kteří se snažili z bočních ulic děsit malé děti, rušit miminka ze spánku). *H. V.*

Přijeli jsme vlakem se třemi malými dětmi až z Ostravy. Vnímám jako nutnost Pochod pro život aktivně podpořit a ráda jsem se setkala s ostatními podobně smýšlejícími rodinami. *E. J.*

Podporuji úsilí lidí, kteří každodenně pomáhají těhotným ženám v nouzi. Chci dát světu vědět, že zabíjet nenarozené děti se nesmí stát normou, běžnou věcí, která nikoho nezarmoutí. *M. S.*

Zastali jsme se nenarozených dětí, které se samy nemohou bránit a jsou zabíjeny v lůně svých matek. Viděli jsme se se spoustou známých, atmosféra byla báječná, lidé bezvadní. Těšíme se příští rok. *P. S.*

Pomáhala jsem jako dobrovolník. Myslela jsem původně, že do průvodu nepůjdu, ale nakonec jsme šli až na Újezd a bylo to oproti loňsku pěkné a klidné. Ten nápad rozdávat kytky je super. *M. P.*

Plně souhlasím s myšlenkou Pochodu pro život. Letos se mi, mimo jiné, moc líbila trasa, kterou jsme společně při pochodu šli. Zažila jsem spoustu krásných a nečekaných setkání. Má to smysl. *N. N.*

Na pochodu je nám vždycky krásně. Představení práce pro život a svědectví maminek a rodin, tak v takové společnosti toužíme být. Všude ohleduplnost, s policií jsme se cítili bezpečně. Díky za tradiční povzbuzení k úctě k životu každého člověka. *E. R.*

Chci svou přítomností říct, že mi záleží na tom, aby každé dítě dostalo šanci se narodit. Obdivuju práci policistů i antikonfliktního týmu. Velké díky také našim biskupům a kněžím za podporu. Program pro děti byl skvělý, úsměv pánů s černou buřinkou a bílými karafáty velmi milý a povzbuzující. *R. J.*

Myslíme si, že rodiny potřebují větší podporu a že se o tomto tématu málo mluví. Dětem se program překvapivě docela líbil a netvářily se znuděně, naopak si ho doma pochvalovaly. Průvod městem byl fajn do doby, než se zastavil a někdo ho zablokoval. To nás popravdě řečeno překvapilo. Mysleli jsme, že proti takové základní věci, jako je rodina, děti a snaha zachránit, pokud je to možné, nenarozené životy, přece nikdo nemůže nic namítat, když každý člověk vznikl z muže a ženy. Opravdu to těžko zpracováváme, je to pro nás vskutku nepochopitelné. *N. N.*

Dlouho jsem nezažila něco tak silného a krásného. Tolik skvělých lidí se sjednotilo a šlo za jedním cílem, chtělo prostě pomoci. Tak jednoduše, krásně. Tolik krásné energie, radosti, lásky. Žasla jsem nad pozitivní energií, radostí, co z nás sršela. Před startem jsem nechápala, co znamená, že nás čekají odpůrci. Nerozuměla jsem a dodnes úplně tomuto paradoxu nerozumím, co je to za lidi a jak mohou jít proti ochotě pomoci. Při prvním setkání, kdy na nás na Újezdu poprvé začali pískat a křičet, jsem začala brečet a cítit smutek, lítost i vztek. Ale postupně jsem pochopila, že oni vlastně hledají jen mediální zájem. A opravdu jsem o to víc cítila lásku, hrdost a víru, že Pochod pro život má smysl. Postupně se slzy měnily na slzy díky za tuhle zkušenost, dobro se zhmotňovalo, a když jsme dorazili na Václavské náměstí, cítila jsem se jako v pohádce, kde vždy dobro zvítězí. Ten nepopsatelný klid. Přestože v pochodu bylo hodně dětí i lidí z dalekých koutů naše krásné země, nikdo v dobu, kdy jsme čekali, neplakal, nenadával, nechválal, z průvodu neodcházel. V dnešní uchvátané době jsem o to víc cítila jednotu, chuť pomoci, bojovat proti zlu. Určitě přijedeme za rok znovu. *K. M.*

Hodně mě zasáhlo svědectví mladého muže, který mluvil o tom, že každý život má smysl. On tady také nemusel být, ale jeho maminka to zvládla, i když byla v šestnácti znásilněná. Je dobře, že to zaznělo. *M. J.*

Přijela jsem podpořit kulturu života, rodinu. Pochodu pro život jsem se účastnila poprvé. Cítila jsem se jako na „pochodu vítězů“, kteří si nemusí nic dokazovat, ohrožovat druhé, jen pozvat ostatní, aby se přidali a stejnými hodnotami nechali prozářít svůj život. Atmosféra akce dýchala láskou. Během cesty jsem prožila zajímavý okamžik. Bylo to v době, kdy se čekalo před uzavřeným mostem přes Vltavu. Co se u řeky přesně dělo, jsem nevěděla. Ale najednou jsem měla pocit, že „tady to je jako v nebi“. Když jsem se později dozvěděla důvod dlouhé zastávky, žasnu nad velkým protikladem. Velmi ráda přijedu zas. *I. I.*

Letos jsme byli poprvé. K účasti nás přiměly již vloni zprávy o protestech a odporu proti pochodu a rozhodnutí zúčastnit se nám vydrželo. Přidal se i osmnáctiletý syn. Naše domácí diskuse k pochodu ho dokonce podnítily k tomu, že ve škole vystoupil proti potratům při hodině etiky věnované tomuto a podobným tématům. Účast na pochodu nám taktéž pomohla v práci s kolegy otevřít několik velmi zajímavých rozhovorů o hodnotách a životních postojích. *B. K.*

Je pro mě důležité vyjádřit svůj názor na ochranu života počatých dětí. Jsem moc ráda, že jsem mohla pomoci jako dobrovolník. Policie skvěle zamezila pokus narušit naší akci. Nevadí, že jsme museli změnit trasu pochodu. Důležité je, že tolik lidí svou účastí na pochodu pro život vydalo svědectví ve prospěch podpory maminkám, které potřebují pomoc pro záchranu svých počatých dětí. Naopak bylo zřejmé a smutné, kolik je v opozici mladých lidí zneužito ideologií pro kulturu smrti, zmatení své vlastní identity a propagační nesmyslů a lží. *I. R.*

Cítím to jako svou občanskou povinnost. Nejsem člověk, který by rád demonstroval, ale v tomhle případě stojí za to vystoupit ze své komfortní zóny. *M. Č.*

Život je dar. Máme sedm dětí a sedmnáct vnoučat. Jezdili jsme na pochod už s dětmi od začátku s přestávkami, ne pravidelně. Nyní se nám s manželem zdá, že poslední tři roky jsou tzv. radikálové hodně agresivní. Moc se nám líbí pozitivní přístup pochodu, letošní „mimové“ byli super. *E. C.*

Je třeba zabít Lejeuna a jeho malé příšerky

Profesor Jérôme Lejeune (1926–1994) byl francouzský lékař, jeden ze zakladatelů moderní genetiky a přední odborník na mentální poruchy dětí. V roce 1958 se podílel na odhalení příčiny Downova syndromu a i jeho zásluhou se rozvinula prenatální diagnostika. Zatímco řada jiných vědců a lékařů v tom rozpoznali možnost, jak společnost „zbavit“ přítěže v podobě postižených dětí, Lejeune setrval a bádala nad možnostmi léčby, která má dnes své pokračování v oboru epigenetiky. Svůj život zasvětil doprovázení a terapii lidí s Downovým syndromem a jejich rodin.

Foto: trizomie21.cz

„Moderní genetiky má jednoduché krédo: na počátku je zpráva, ta zpráva je v životě a tou zprávou je život.“ – Jérôme Lejeune

Aniž by o to stál, stanul profesor Jérôme Lejeune v čele hnutí, jemuž byla dána nálepka „protipotratové“. Přestože šlo o prestižního, světově ceněného vědce, jeho důsledný etický postoj i činy nezůstaly bez následků.

Zakladatel moderní genetiky

Jérôme Lejeune patřil k trojici badatelů, kteří prokázali souvislost mezi genetickou vadou a Downovým syndromem neboli trizomií 21. Práce o tomto jevu vyšla v roce 1959. V šedesátých letech Lejeune pokračoval v práci v oblasti tehdy nové vědy – genetiky. Popsal několik dalších onemocnění souvisejících s chromozomálními abnormalitami, kupř. syndrom *Cri du Chat* („kočičí mňoukání“) a řadu dalších. V roce 1962 mu prezident Spojených států osobně předal Kennedyho cenu a o dva roky později na

pařížské lékařské fakultě začal vést vůbec první katedru lidské genetiky.

Chtěl léčit, ne zabíjet

V šedesátých letech se dostal do paradoxní situace: jeho objevy nebo objevy, na nichž se podílel, začaly být jeho kolegy využívány k diagnostice postižených nenarozených dětí, které pak doporučovali k umělému potratu. Smyslem jeho bádání přitom bylo naopak přijít na možnost léčby geneticky podmíněných vad in utero. Tehdy podle svědectví jeho dcery došlo na „opravdový hon“ na děti s Downovým syndromem. To jej jako věřícího křesťana vedlo ke stále ostřejšímu postoji proti praxi eugenických potratů a brzy se stal vůdčí osobností tehdy se rodícího pro-life hnutí, formuloval jeho stanoviska a zastupoval ho jako jeho vědecký expert před soudy a parlamentními komisemi.

Jeho angažmá začalo pošramocovat vztahy s některými kolegy a situace se od sedmdesátých let stále vyhrocovala. Jeho dcera o tom podává svědectví: „Bylo mi tehdy dvanáct nebo třináct. Po cestě do školy, kam jsme jezdili na kole, jsme míjeli zdi lékařské fakulty, na nichž bylo červenou barvou napsáno: ‚Ať se Lejeune třese. MLAC [Hnutí za svobodu potratu a antikoncepce] ho sleduje.‘ ‚Lejeune je vrah.‘ /.../ ‚Je třeba zabít Lejeuna a jeho malé příšerky.‘ Věřte, že tohle nás velice rychle vyvedlo z dětství.“ Došlo i na fyzické útoky a posléze též omezení jeho vědecké činnosti.

V roce 1974 jej sv. papež Pavel VI. jmenoval členem Papežské akademie věd. Úzce se spřátelil a spolupracoval s papežem sv. Janem Pavlem II., který jej v roce 1994 jmenoval prvním prezidentem Papežské akademie pro život. Krátce poté Lejeune podlehl rakovině. S manželkou dánského původu Birthe Bringstedovou měl dva syny a tři dcery. Církev jej od roku 2007 vede jako kandidáta blahověčení.

„Společnost, která zabíjí své děti, ztratila svou duši a naději.“ – Jérôme Lejeune

- jš -